

Nr 50.

Av herr **Andersson** i Alfredshem m. fl., *angående åstadkommande av enhetlighet i avseende å de förmåner, som vid olika former av statens bostadslån beviljas barnrika familjer.*

Den bostadspolitik, som staten under senare år bedrivit, har varit till stor nytta och gagn för många av landets innevånare. Således har staten genom anslag och lån berett många familjer möjlighet till människovärdiga bostäder.

Genom att denna låne-subventionspolitik under årens lopp har utbyggt med nya låneformer har det dock icke kunnat undvikas att förmånerna för samma familjegrupper blivit olika allt efter den låneform som tilldelats respektive familjer.

Enligt kungörelse den 27 maj 1938 (nr 247) om lån och bidrag av statsmedel för beredande av bostäder i egnahem åt mindre bemedlade barnrika familjer äga sådana familjer med tre eller flera minderåriga barn, vilka av statens byggnadslånebyrå beviljats s. k. bostadsanskaffningslån, uppbära familjebidrag i form av avdrag å de å bostadsanskaffningslånen årligen belöpande ränte- och annuitetsbeloppen. Bidragen bestämmas av byggnadslånebyrån på följande sätt. För varje fastighet beräknas en normal årlig bostadskostnad. Därvid medräknas dels utgifterna för räntor och amortering, dock ej å låntagarens egen insats, och dels övriga omkostnader, såsom för underhåll och uppvärmning. Familjebidraget bestämmas till ett procentuellt belopp av normalkostnaden, nämligen

30	procent	för	familj	med	3	barn,
40	»	»	»	»	4	» ,
50	»	»	»	»	5	» ,
60	»	»	»	»	6 eller 7	barn samt
70	»	»	»	»	8	» flera barn.

Ofta uppställer sig frågan huru en egnahemslånesökande som i övrigt har erforderliga kvalifikationer för att erhålla egnahemslån, skall kunna fullgöra räntebetalningar och amorteringar å lånet samtidigt som han har en stor familj att försörja. Det har inte kunnat undgå att framstå som oegentligt, att inte egnahemslåntagare med barnrika familjer få åtnjuta motsvarande förmåner som innehavare av bostadsanskaffningslån.

Även bortsett från de svårigheter, som försörjningsplikten mot en stor familj kan medföra med avseende å betalningen av räntor och annuiteter, anse vi det motiverat att staten såsom led i en aktiv befolknings- och bostadspolitik lämnar barnrika familjer av den kategori, som representeras av egna-

hems- och andra låntagare, stöd i form av bidrag till betalning av viss del av ränta och amortering å lånen.

Enligt vår mening bör sådant bidrag utgå med tillämpning av samma procenttal, som gälla i fråga om familjebidrag i samband med bostadsanskaffningslån. För innehavare av jordbruksegnahem torde bidraget allenast böra räknas på den del av annuiteten, som kan hänföra sig till bostadsbyggnaden. Bidrag torde böra utgå till dem, som erhålla egnahemslån efter den 30 juni 1943. Till tidigare låntagare torde bidrag endast böra utgå i särskilda fall och efter egnahemsstyrelsens prövning.

Tillräcklig anledning torde icke finnas att, då det gäller egnahemslåntagare, såsom förutsättning för familjebidrag påfordra medverkan från kommunernas sida i någon form. Bidragen få anses ha ett befolkningspolitiskt syfte, som det ankommer på staten att tillgodose.

När en kommun går in för byggnadsverksamhet med stöd av statens låneförmedling, kunna uppstå förhållanden, vilka på ett klart sätt belysa oriktigheten av nu gällande bestämmelser. Vi tänka oss ett samhälle där genom kommunens försorg uppförts, låt oss säga, 50 egnahemsfastigheter. Däribland har ett 10-tal erhållit statens lån med familjebidrag och de övriga andra statslån. För att få lån med familjebidrag fordras att den som skall bygga har minst 3 barn och med hänsyn till antalet barn erhålles då bidrag enligt fastställda grunder. Låt oss säga att 1943 har familjen A 3 barn och får då barnrikelån, men familjen B har endast 2 barn och erhåller därför annat statens byggnadslån.

Efter 5 år visar det sig att en förändring inträffat i familjerna A och B så tillvida att familjen A alltjämt har tre barn, men grannen B har under åren ökat sitt barnantal till 5. Enligt nu gällande bestämmelser erhåller alltjämt familjen A familjebidrag med 30 %, men familjen B kan ej komma i åtnjutande av familjebidrag, fast den 1948 har 5 barn. Exemplet visar tydligt att här föreligger och kommer att föreligga orättvisa såvida ej bestämmelserna ändras i ovan anförd riktning.

I anledning av det anförda föreslås härmed,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära, att skyndsamt utredning verkställes för att de barnrika familjerna i görligaste mån erhålla likartade förmåner i familjebidrag, oavsett vilken statens bostadslåneform de beviljats.

Stockholm den 19 januari 1943.

K. J. Andersson,
Alfredshem.

Sigfrid Jonsson,
Alsen.

Fredrik Sundström.

Hulda Skoglund-Lindblom.

Judith Olsson.